

господарство збільшилось у 2,5 рази (на 1 070,8 млн. грн.) і становило 1 787 млн. грн. порівняно до витрат до децентралізації 2013-2014 рр.

Також за рахунок загального та спеціального бюджетних фондів міста Харкова було направлено 1 121,4 млн. грн., що на 455,8 млн. грн. чи в 1,7 рази більше, ніж за 2015 рр.

Далі наведена структура витрат житлово – комунального господарства за 2016 рік :

- житлово-експлуатаційне господарство 424,7 – 37,9%
- капітальний ремонт житлового фонду 139,5 – 12,4%
- теплові мережі 84,2 – 7,5%
- благоустрій міста 256,4 – 22,9%
- водопровідно-каналізаційне господарство 108,8 – 9,7%
- збір та вивезення сміття 41,8 - 3,7%
- організація житлово-комунального господарства 66 – 5,9%
- разом - 1 121,4 млн. грн.

Нами була виконана робота щодо дослідження темпів застосування бюджетних коштів міста Харкова на ЖКГ. Проводячи ці дослідження, ми мали змогу побачити зростання доходів та витрат міста. Також, фактор децентралізації надав позитивну зміну у кількості надходжень у бюджет міста.

З наведених даних ми зробили висновок, що бюджет ЖКГ міста продовжує зростати та створювати гідні умови для його громадян, надаючи усі необхідні послуги, якість яких з часом тільки покращується.

СПЕЦИФІКА РОЗВИТКУ МАЛОГО БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ ТА ЗАРУБІЖНИХ КРАЇНАХ

Маковська К.Л.

Науковий керівник – Волгіна Н.О., ст. викладач

Малий бізнес є необхідним атрибутом економіки ринкового типу, завдяки якому вона набуває типових ознак конкурентоздатності, гнучкості, соціальної орієнтованості. Розвиток малих підприємств становить пріоритет макроекономічної політики будь-якої економічно розвинутої держави і основу її економічного зростання. Проте розвиток малого бізнесу в різних країнах має свою специфіку, яка полягає, перед усім, у законодавчій базі, що регулює цей процес, політиці його інституційної підтримки і механізмах практичної реалізації.

Метою дослідження є аналіз специфіки розвитку малого бізнесу в Україні і зарубіжних країнах і її впливу на кількісну і функціональну роль, яку відіграє цей вид бізнесу в економіці країни.

На законодавчому рівні специфіка розвитку малого бізнесу насаперед полягає в критеріях, відповідно до яких підприємства належать до категорії малого бізнесу. Як свідчить аналіз, в більшості країн такими критеріями є чисельність працівників і обсяг річного валового обороту.

Відповідно до Ст.55 Господарського кодексу України суб'єктами малого підприємництва є фізичні особи, зареєстровані в установленому законом порядку як фізичні особи - підприємці, а також юридичні особи - суб'єкти господарювання, у яких середня кількість працівників за звітний період (календарний рік) не перевищує 50 осіб та річний дохід від будь-якої діяльності не перевищує суму, еквівалентну 10 мільйонам євро, визначену за середньорічним курсом НБУ. В зарубіжних країнах ці показники різняться. В країнах ЄС до категорії малих підприємств належать підприємства з кількістю зайнятих працівників до 50 осіб і річним оборотом менше 4 млн. євро. В США до малих підприємств належать фірми з кількістю працівників до 500 осіб і річним прибутком, який не перевищує 2 млн. євро. Також віднесення до категорії малих підприємств за показниками чисельності зайнятих працівників (США, Росія, Японія) і річного обороту різняться залежно від галузей економіки (Росія, Польща). В окремих країнах поряд з цими двома показниками критеріями також виступають розмір активів (наприклад в країнах ЄС – сума менше ніж 2 млн. євро, в США – не більше 5 млн.\$).

Малий бізнес в розвинених країнах грає дуже важливу кількісну роль. У таких країнах, як США, Японія, Німеччина та Великобританія частка малих підприємств серед усіх інших займає більше 97%, а частка у ВВП країни перевищує 50% (США – 52%, Японія – 51,6%, Німеччина – 57%, Великобританія – 52%). На той же час в Україні хоча і доля малих підприємств складає 95%, але їх часта у ВВП не перевищує 20%.

Специфіка розвитку малих підприємств має місце і в галузевому розрізі. Так, в країнах ЄС найбільша кількість підприємств діє в торгівлі (21%), промисловості (18%), транспорті та зв'язку (14%). В азіатських країнах - в промисловості 41%, сільському господарстві – 21%, торгівлі – 16%. В Україні структура малих підприємств в галузевому розрізі наступна: торгівля – 28%, сільське господарство – 15%, промисловість – 12% (дані 2016р.).

Функціональна роль малого бізнесу в зарубіжних країнах полягає передусім в створенні нових робочих місць (зайнятості населення) і впровадженні інновацій. Так, за даними 2015р. в США малі підприємства забезпечували більше половини робочих місць (50,1%), в Німеччині

- 69,3%, в Японії - 69,5%, у Великобританії – 55,5%. В Україні за даними 2015р. цей показник становив 26,8%. Що стосується інновацій, то в країнах ЄС і США на долю малих підприємств приходить близько половини всіх інноваційних розробок. В Україні малий бізнес майже не виконує своєї інноваційної ролі, причиною чого є відсутність механізмів стимулювання інноваційної діяльності (субсидіювання, льотне кредитування, податкові пільги для малих підприємств, що впроваджують інновації).

Підсумовуючи, варто зазначити, попри специфіку розвитку малого підприємництва в різних країнах, спільним є пріоритетність його розвитку. Україні слід використовувати передовий досвід в цьому питанні задля успішної інтеграції в глобальний ринковий простір.

ВЕРТИКАЛЬНЕ ОЗЕЛЕНЕННЯ МІСЬКОЇ ЗАБУДОВИ

Порохненко А.О.

Науковий керівник – Юр'єва С.Ю., канд. екон. наук, доцент

З розширенням міст скорочуються парки і гідропарки, що, в свою чергу, призводить до появи «кам'яних джунглів». Таким чином, проблема нестачі зелених насаджень в Україні, набирає великого масштабу. Міста стають все більш густо населеними і забудованими, дороги - більш завантаженими транспортними засобами, в той час як вільного навколишнього простору стає значно менше.

Одним зі способів вирішення даної проблеми є вертикальне озеленення, яке здатне змінити зовнішній вигляд, а також надати особливого вигляду будівлям та спорудам. Використавши вертикальне озеленення можна змінити зовнішній вигляд споруди, наблизити природу до житлових та громадських будинків, забезпечити будівлю теплом всередині взимку і прохолодною температурою влітку, також вертикальне озеленення здатне підтримувати особливий мікроклімат, що відбувається з-за підвищення вологості повітря.

Існує два типи вертикального озеленення: суцільне та часткове. Щоб приховати дефекти будівлі або замаскувати глухі стіни і фасади, на яких практично немає інших декоративних елементів, використовують суцільне вертикальне озеленення. Щоб прикрасити та внести декоративну функцію фасаду будівлі, використовують часткове озеленення, яке розташовують в місцях відсутності віконних і дверних прорізів. Головним фактором для росту та розвитку рослин є погодні умови, кращі для кожного виду рослин: температура, орієнтація будівлі по сторонах світу, склад і родючість ґрунту. Завдяки цьому рослини збагачують середовище киснем, захищають від галасливих вулиць і пилу,